



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ



ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2023**

**ΕΡΓΟ « ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΤΗΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ INTERGAZ ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ»**

Αρ. Άδειας κατεδάφισης: Τ.Υ.Κ-77/23.Ε398

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το από τον Δημοτικό Μηχανικό του Δήμου Λάρνακας (Αρ. Φακ. Τ.Υ.Κ-77/23.Ε398 και ημερομηνία 23.03.2023), για αξιολόγηση.

Για την εν λόγω περιοχή που βρίσκονταν οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης των πετρελαιοειδών και υγραερίου (περιοχή πρώην διυλιστηρίων) εκπονήθηκε Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) στις 21/12/2018 και εκδόθηκε θετική Γνωμοδότηση στις 2/12/2019. Σύμφωνα με την ΣΜΠΕ για την συγκεκριμένη περιοχή προτείνεται να αλλάξει χρήση μετά την αποξήλωση των τερματικών αποθήκευσης πετρελαιοειδών και από βιομηχανική χρήση να τροποποιηθεί σε οικιστική/τουριστική/ εμπορική χρήση. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αλλαγή χρήσης της περιοχής είναι η απορρύπανση των συγκεκριμένων τεμαχίων.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος για να θέσει τις οριακές τιμές εδάφους για χημικές παραμέτρους (βαρέα μέταλλα και οργανικούς ρύπους) στις αιτήσεις των εταιρειών πετρελαιοειδών που αιτούνται μετακίνησης από την περιοχή της Λάρνακας και να καθορίσει το πλαίσιο μελέτης της απορρύπανσης της περιοχής, έχει εκπονήσει ειδική μελέτη.

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών, καθώς το προτεινόμενο έργο περιλαμβάνει και αποξήλωση αγωγών εντός της θάλασσας. Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατεδάφιση και αποξήλωση υφιστάμενης εγκατάστασης αποθήκευσης και διανομής υγραερίου. Η άμεση περιοχή μελέτης βρίσκεται στο ανατολικό παραλιακό τμήμα του Αστικού Συγκροτήματος Λάρνακας επί του κύριου δρόμου Λάρνακας – Δεκέλειας, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Λάρνακας. Η υπό αποξήλωση εγκατάσταση βρίσκεται στο τεμάχιο 939 Φ/Σ 41/41W1, εμβαδού 14,502 m². Το υπό μελέτη τεμάχιο εμπίπτει στη Ζώνη Ειδικών Αστικών Αναπτύξεων - ΖΕΑΑ (91%) και Ζώνη Προστασίας Δα1 (9%), σύμφωνα με το Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας και το «Σχέδιο Περιοχής Πρώην Διυλιστηρίων στην Αστική Περιοχή Λάρνακας/Λειβαδιών».

Οι χρήσεις γης στην ευρύτερη περιοχή γύρω από το χώρο του έργου (σε ακτίνα 1 Km), περιλαμβάνουν κυρίως εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών και υγραερίου (στο παρελθόν), πρατήρια καυσίμων, αποθήκες, βιοτεχνικές μονάδες, εμπορικά καταστήματα, γραφεία, εκπαιδευτικά κέντρα, κατοικίες και μεγάλο αριθμό κενών τεμαχίων, τα οποία δεν αναπτύχθηκαν παρόλο που εμπίπτουν σε ζώνες ανάπτυξης οικιστικές ή βιομηχανικές. Οι πιο κοντινές κατοικίες βρίσκονται σε απόσταση περίπου 200m.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από επίπεδη τοπογραφία χωρίς υψομετρικές διαφορές. Το τεμάχιο του έργου βρίσκεται σε υψόμετρο 4 m περίπου από την θάλασσα το οποίο παραμένει σταθερό κατά μήκος του τεμαχίου. Τα σύνορα του τεμαχίου βρίσκονται σε απόσταση περίπου 15 m από την ακτογραμμή. Η εγκατάσταση που θα αποξηλωθεί οριοθετείται στα βόρεια από την εγκατάσταση της εταιρείας Petrolina, στα νότια από την εγκατάσταση της εταιρείας Synergas και στα δυτικά από τον δρόμο Λάρνακας – Δεκέλειας.

Οι εργασίες αποξήλωσης της εγκατάστασης περιλαμβάνουν:

- Κτηριακές εγκαταστάσεις, γραφεία διοίκησης,
- Επίγειος σταθμός διανομής (manifold) με βαλβίδα αντεπιστροφής, ενδεικτικό πίεσης,
- Ασφαλιστική βαλβίδα (9 bar) και βάνα απομόνωσης
- Αγωγοί διαμέτρου 2" και 4" για την υγρή φάση και 2" για την αέρια φάση
- 10 κυλινδρικές μεταλλικές δεξαμενές χωρητικότητας 227.15 m³ εκάστη, για την αποθήκευση υγραερίου, σε τσιμεντένια βάση (δεξαμενές 1 – 10)
- 2 κυλινδρικές δεξαμενές χωρητικότητας 89 m³ και 50 m³ αντίστοιχα (δεξαμενές 11 – 12)
- Δεξαμενή συστήματος πυρόσβεσης
- Δίκτυο υπέργειων και υπόγειων σωληνώσεων πυρόσβεσης και υγραερίου
- Αντλιοστάσιο συστήματος πυρόσβεσης
- Αντλιοστάσιο υγραερίου
- Μεταλλικά υπόστεγα
- Μονάδα εμφιάλωσης υγραερίου σε φιάλες
- Μονάδα συντήρησης φιαλών υγραερίου
- Κλειστοί χτιστοί αποθηκευτικοί χώροι με μεταλλικό σκελετό
- Τσιμεντένιες λεκάνες ασφαλείας περιμετρικά των δεξαμενών
- Κτιστή περίφραξη περιμετρικά των τεμαχίων
- Άλλες μικρότερες τσιμεντένιες και μεταλλικές κατασκευές
- Αντλιοστάσιο για μεταφορά προϊόντων στα βυτιοφόρα

- Συστήματα πυρασφάλειας
- Συνεργεία
- Έναν αγωγό υγρής φάσης 4” και έναν αγωγό αέριας φάσης 2”
- Αγκυροβόλιο

Η κατεδάφιση θα γίνει μέχρι το υψόμετρο του εδάφους. Οι βάσεις και τα θεμέλια που βρίσκονται κάτω από το υψόμετρο του εδάφους δεν θα αποξηλωθούν κατά τις εργασίες αυτές.

Κατά τις εργασίες αποξήλωσης εκτιμάται ότι θα προκύψουν 200 tn μετάλλου (scrap metal) από μεταλλικές δεξαμενές και εγκαταστάσεις, 50 tn μεταλλικοί σωλήνες και 1350 tn σκυροδέματος από τις βάσεις των εγκαταστάσεων. Επιπλέον, αναμένεται να προκύψουν 100 tn μετάλλων από το γεμιστήριο - εργαστήριο συντήρησης φιαλών υγραερίου.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης και κατεδάφισης των εγκαταστάσεων της εταιρείας Intergaz, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις που αναμένονται στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον μπορούν να διαχειριστούν με τη λήψη μέτρων. Αναμενόμενες επιπτώσεις, οι οποίες μπορεί να προκληθούν στην εγγύτερη και στην ευρύτερη περιοχή είναι η αύξηση των επιπέδων θορύβου και σκόνης στην περιοχή, η δημιουργία στερεών, υγρών και επικίνδυνων αποβλήτων. Το ενδεχόμενο να επηρεαστεί το θαλάσσιο περιβάλλον και η παραλία, καθώς και το είδος προτεραιότητας, *Posidonia Oceanica* από τυχόν διαρροές ρυπογόνων ουσιών θεωρείται απομακρυσμένο.

Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ), το θαλάσσιο περιβάλλον στην περιοχή είναι πολύ oligοτροφικό και χαμηλό σε περιεκτικότητα θρεπτικών ουσιών. Για τον λόγο αυτό η θαλάσσια χλωρίδα και πανίδα είναι αρκετά περιορισμένη και απαντάται μόνο αυτή η οποία έχει χαμηλή ευαισθησία στην ποσότητα θρεπτικών ουσιών. Η ποιότητα θαλάσσιων ιζημάτων και θαλασσινού νερού αξιολογήθηκε το 2011 στα πλαίσια της μελέτης της Θαλάσσιας Βιολογίας (Environmental Impact Assessment of the Larnaka Port and Marina Redevelopment Project - ALA Planning Partnership, 2011), όπου ελήφθησαν δείγματα βυθού και θαλασσινού νερού και πραγματοποιήθηκε εργαστηριακή ανάλυση. Σε γενικές γραμμές, τα επίπεδα φαίνεται να είναι εντός των αποδεκτών ορίων. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες τοποθεσίες που φαίνεται να επηρεάζονται ιδιαίτερα εντός των ζωνών της μαρίνας και του λιμένα. Τα επίπεδα TPH ((Total Petroleum Hydrocarbons) εμφανίζονται σταθερά σε χαμηλά επίπεδα σε όλους τους σταθμούς. Τα αποτελέσματα του θαλασσινού νερού σε γενικές γραμμές φαίνεται να βρίσκονται εντός των επιτρεπτών ορίων. Εντούτοις, ορισμένες παράμετροι, όπως η θολότητα, τα νιτρικά άλατα, τα νιτρώδη άλατα, η αμμωνία καθώς και οι μικροβιολογικές παράμετροι είναι ελαφρώς υψηλότερες από τα αποδεκτά επίπεδα, στην περιοχή του λιμένα και της μαρίνας.

Σύμφωνα με την μελέτη, έγιναν δειγματοληψίες εδάφους στο υπό μελέτη τεμάχιο το 2018 από τον Οργανισμό Polyeco. Ειδικότερα έγιναν δειγματοληψίες εδάφους σε οκτώ (8) θέσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, για την αξιολόγηση χρησιμοποιήθηκαν τα Ολλανδικά πρότυπα (Dutch Soil Remediation Circular), τα οποία έχουν ευρεία εφαρμογή σε διάφορες χώρες και παρόμοιες μελέτες περίπτωσης. Από τις οκτώ θέσεις μόνο σε μία θέση η οποία ευρίσκεται κοντά στο σύνορο της εγκατάστασης με γειτονική εγκατάσταση αποθήκευσης πετρελαιοειδών, εντοπίστηκε χρώμα μαύρου χρώματος με χαρακτηριστική οσμή πτητικών οργανικών ενώσεων. Οι συγκεντρώσεις VOCs στο αέριο εδάφους στην θέση αυτή, όπως μετρήθηκε με τρεις δειγματοληψίες μέσα στο 24ωρο της 3ης Ιουλίου 20218,

κυμάνθηκαν από 46 – 55 ppm (149 – 178 mg/m³), ενώ στις υπόλοιπες επτά θέσεις από 0.1 – 2.1 ppm (0.3 – 6.8 mg/m³). Βάσει των ευρημάτων αυτών προκύπτει ότι υπάρχουν δύο περιοχές στον χώρο της εγκατάστασης όπου το έδαφος / υπέδαφος και ο υπόγειος υδροφόρος είναι ρυπασμένος από πετρελαιοειδή. Μετά την αποξήλωση των εγκαταστάσεων θα γίνει εκ νέου δειγματοληψία και θα αξιολογηθεί η επιβάρυνση από ρύπους.

Η περιοχή της εγκατάστασης λόγω της εγγύτητας με την θάλασσα, χαρακτηρίζεται από την εισροή θαλασσινού νερού στον υπόγειο υδροφόρο, η στάθμη του οποίου εντοπίζεται 1 - 1.5 m κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. Ο υπόγειος υδροφόρος δεν αναμένεται να διαταραχθεί από τις εργασίες αποξήλωσης καθώς οι εγκαταστάσεις θα αποξηλωθούν μέχρι το επίπεδο του εδάφους.

Η άμεση περιοχή μελέτης δεν παρουσιάζει οποιοδήποτε σημαντικό βιολογικό ενδιαφέρον, αφού φιλοξενεί κυρίως βιομηχανικές αναπτύξεις (εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υγραερίου).

Η άμεση περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται από εξαιρετικά περιορισμένη χλωρίδα αφού παρουσιάζεται πολύ μικρός αριθμός φυτικών ειδών. Η βλάστηση εντός των τεμαχίων εμφανίζεται μόνο όπου υπάρχουν ρωγμές στο δάπεδο με κυρίως συνανθρωπικά είδη. Τα είδη αυτά απαντώνται κυρίως σε διαταραγμένες θέσεις και κατά μήκος των δρόμων. Μερικά από τα είδη που παρατηρήθηκαν είναι τα ακόλουθα: *Heliotropium europaeum*, *Heliotropium curassavicum* (NN), *Tribulus terrestris*, *Pennisetum spinosum*, *Dittrichia viscosa* subsp. *angustifolia* και *Erigeron bonariensis* (NA). Τα πρώτα τέσσερα είναι μονοετή και τα υπόλοιπα δύο πολυετή, ενώ τα *Heliotropium curassavicum* (Naturalised Non-Invasive) και *Erigeron bonariensis* (Naturalized Invasive) αποτελούν ξένα μη χωροκατακτητικά και ξένα χωροκατακτητικά είδη αντίστοιχα.

Σε απόσταση περίπου 100 m στα νότια του ορίου της εγκατάστασης ρέει ο ποταμός Αρχάγγελος – Καμίσης και ο παραπόταμός του και εκβάλλει στη θάλασσα. Οι ροές τους είναι περιορισμένες και εμφανίζονται σε περιόδους βροχοπτώσεων.

Στην Άμεση περιοχή Μελέτης δεν εντοπίζονται περιοχές που να εμπίπτουν σε κάποιο καθεστώς προστασίας ώστε να αναμένεται να επηρεαστούν άμεσα ή έμμεσα από την υλοποίηση του Έργου. Βορειοανατολικά από την περιοχή μελέτης και σε απόσταση 2,3 χλμ περίπου βρίσκεται η Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) - CY6000010 και Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) - CY6000011 «Λίμνη Ορόκλινης» η οποία έχει ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura 2000. Σε απόσταση περίπου 5,3 χλμ βρίσκεται επίσης η περιοχή Natura 2000 ΤΚΣ - CY6000002 και ΖΕΠ - CY6000002 «Αλυκές Λάρνακας».

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Επιπτώσεις στα επιφανειακά νερά και στον υπόγειο θαλάσσιο υδροφόρο ορίζοντα

Τα έργα αποξήλωσης δεν αναμένεται να έχουν επιπρόσθετες επιπτώσεις στα ήδη ρυπασμένα επιφανειακά και υπόγεια νερά λόγω της μακροχρόνιας χρήσης τους, ως τερματικός σταθμός. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων (μεταχειρισμένα μηχανέλαια) και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του

εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις εργασίες αποξήλωσης.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος, τη δημιουργία επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων, καθώς και από τις δυνητικά ρυπασμένες περιοχές του τερματικού. Η γεωλογία και εδαφολογία στην περιοχή δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, ούτε είναι καταγεγραμμένα ορυκτά και άλλοι φυσικοί πόροι. Η ποιότητα του εδάφους εντός των ορίων του τερματικού σταθμού είναι ήδη υποβαθμισμένη λόγω των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνταν στην περιοχή.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρα αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων αποξήλωσης και του σχετικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν κατά την αποξήλωση. Τυχόν συσσώρευση αποβλήτων ΑΚΚ χωρίς την λήψη απαιτούμενων μέτρων (σκέπασμα, ράντισμα και άμεση διαχείριση/απορρύπανση) θα επηρεάσει δυσμενώς την ποιότητα της ατμόσφαιρας στην άμεση περιοχή.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από, τις δραστηριότητες αποξήλωσης του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στο χώρο του εργοταξίου. Μετά το πέρας της αποξήλωσης αναμένεται αναβάθμιση της ποιότητας του τοπίου λόγω της αλλαγής χρήσης από βιομηχανική σε οικιστική/τουριστική.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Οι επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τις εργασίες κατασκευής εντοπίζονται κυρίως στην κατανάλωση καυσίμων κατά τη λειτουργία των μηχανημάτων αποξήλωσης.

Επιπτώσεις στο βιολογικό περιβάλλον

Δεν αναμένεται να επηρεαστούν οποιαδήποτε είδη και πληθυσμοί της χερσαίας πανίδας και χλωρίδας από τις εργασίες αποξήλωσης καθώς είναι ήδη υποβαθμισμένοι. Υπό κανονικές συνθήκες και μέσες εντάσεις βροχοπτώσεων, δεν αναμένεται η διαφυγή ρυπασμένων υδάτων προς τη θάλασσα και η ποιότητα του παραλιακού μετώπου δεν αναμένεται να επηρεαστεί από τις εργασίες του προτεινόμενου έργου.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβο, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η αυξημένη στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης αναμένεται ότι θα είναι μεγαλύτερη στην περιοχή με τη στάθμη θορύβου όμως να μην ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθεί κατά τη διάρκεια κυρίως της μεταφοράς των αποβλήτων που θα προκύπτουν από την κατεδάφιση των εγκαταστάσεων. Επιπλέον, πιθανές επιπτώσεις μπορεί να προκύψουν στην ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών στην περιοχή από την λειτουργία του εργοταξίου. Ο θόρυβος στο δυσμενές σενάριο εκτιμάται στα 55 dB(A) στο όριο της εγκατάστασης κατά την αποξήλωση των δεξαμενών.

Η κατεδάφιση του τερματικού σταθμού θα έχει θετικό αντίκτυπο στις γύρω κοινότητες και τους κατοίκους της περιοχής οι οποίοι αναμένουν την μετακίνηση των εγκαταστάσεων από το παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας και την αλλαγή χρήσης της εν λόγω περιοχής.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον, στην κατεδάφιση του έργου

Για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που αναφέρθηκαν προτείνονται από τον μελετητή μεταξύ άλλων, τα παρακάτω μέτρα:

- Το εργοτάξιο να οριοθετηθεί και να περιφραχτεί.
- Να τηρείται ρητά το χρονοδιάγραμμα των εργασιών.
- Να εφαρμόζεται Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας Εργοταξίου.
- Να γίνεται συστηματικός έλεγχος και συντήρηση των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
- Να εφαρμόζεται Σχέδιο Δράσης σε περίπτωση διαρροών μηχανέλαιων από τα μηχανήματα / οχήματα και σε περίπτωση παρουσίας πυρκαγιάς.
- Να τοποθετηθούν κάδοι στο εργοτάξιο και να υποδειχθούν χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων.
- Να γίνεται διαχωρισμός και διάθεση στερεών αποβλήτων σε αδειοδοτημένους χώρους απόρριψής τους.
- Να απομακρύνονται αυθημερόν τα απόβλητα από το εργοτάξιο.
- Να φροντίζονται και να καθαρίζονται ημερησίως οι χώροι εργασίας.
- Να γίνεται διαβροχή των οδικών προσβάσεων ή των σημείων, όπου εκπέμπεται σκόνη.
- Να χρησιμοποιείται χημική τουαλέτα στο εργοτάξιο.
- Τα μπάζα και τα αδρανή υλικά να καλύπτονται κατά τη μεταφορά τους και να διατίθενται σε μονάδες ΑΚΚ.
- Να αποφεύγεται να εκτελούνται εργασίες σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή.
- Ο χειρισμός των μηχανημάτων και των οχημάτων να γίνεται σύμφωνα με τις καλές πρακτικές.
- Σε περιπτώσεις κυκλοφοριακής συμφόρησης να υπάρχει άτομο που να ρυθμίζει την κυκλοφορία.

- Για την ελαχιστοποίηση παραγωγής θορύβου, οι εργασίες να εκτελούνται κατά τη διάρκεια της ημέρας μόνο, όπου αυτό είναι δυνατόν, να χρησιμοποιούνται όσο το δυνατό πιο αθόρυβα μηχανήματα και εκπαίδευση των εργαζομένων στο εργοτάξιο.
- Η προσωρινή αποθήκευση και τοποθέτηση μηχανημάτων κατεδάφισης να γίνεται εντός του τερματικού.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση του συγκεκριμένου έργου.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, καθώς και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου και δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

- Χαρακτηριστικά του έργου: Κατά την αξιολόγηση του συνόλου των χαρακτηριστικών του προτεινόμενου έργου, η κυριότερη επίπτωση αφορά την προσωρινή πρόκληση θορύβου και αέριων εκπομπών από τα μηχανήματα κατεδαφίσεων, καθώς και σκόνης στις κοντινές κατοικίες στα βορειοδυτικά του έργου και στο παραλιακό μέτωπο. Επιπλέον, από τις κατεδαφίσεις θα προκύψουν διάφορα ρεύματα αποβλήτων τα οποία πρέπει να μεταφερθούν σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων.
- Τοποθεσία του έργου: Το υπό μελέτη τεμάχιο εμπίπτει τεμάχιο εμπίπτει στη Ζώνη Ειδικών Αστικών Αναπτύξεων - ΖΕΑΑ (91%) και Ζώνη Προστασίας Δα1 (9%). Η άμεση περιοχή μελέτης βρίσκεται στο ανατολικό παραλιακό τμήμα του Αστικού Συγκροτήματος Λάρνακας επί του κύριου δρόμου Λάρνακα–Δεκέλειας, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Λιβαδιών. Οι χρήσεις γης στην ευρύτερη περιοχή γύρω από το χώρο του έργου (σε ακτίνα 1 Km), περιλαμβάνουν κυρίως εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών και υγραερίου, πρατήρια καυσίμων, αποθήκες, βιοτεχνικές μονάδες, εμπορικά καταστήματα, γραφεία, εκπαιδευτικά κέντρα, κατοικίες και μεγάλο αριθμό κενών τεμαχίων, τα οποία δεν αναπτύχθηκαν. Ως εκ τούτου θεωρείται απαραίτητη η αποξήλωση των εγκαταστάσεων του έργου, για επίτευξη της αλλαγής χρήσης γης και της αστικής ανάπτυξης, σύμφωνα με το Σχέδιο Περιοχής που ετοιμάστηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Δεν αναμένεται να επηρεαστούν οποιαδήποτε είδη και πληθυσμοί της χερσαίας πανίδας και χλωρίδας από τις εργασίες αποξήλωσης καθώς είναι ήδη υποβαθμισμένοι λόγω της βιομηχανικής χρήσης. Δεν αναμένεται να επηρεαστεί η κοίτη του ποταμού Αρχάγγελου – Καμίση λόγω της

περίφραξης που διαχωρίζει τον ποταμό από την εγκατάσταση. Υπό κανονικές συνθήκες και μέσες εντάσεις βροχοπτώσεων, δεν αναμένεται η διαφυγή ρυπασμένων υδάτων προς στη θάλασσα και η ποιότητα του παραλιακού μετώπου δεν αναμένεται να επηρεαστεί από τις εργασίες κατεδάφισης.

- Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Το προτεινόμενο έργο δεν θα έχει σημαντικές μη διαχειρίσιμες επιπτώσεις. Οι κυριότερες επιπτώσεις αφορούν την παραγωγή αποβλήτων ΑΚΚ και μετάλλων, τα οποία θα μεταφερθούν σε αδειοδοτημένους διαχειριστές. Επιπλέον, θα προκύψει παροδική οχληρία σε θόρυβο, σκόνη και εκπομπές αέριων ρύπων από τα μηχανήματα κατεδάφισης, στο παραλιακό μέτωπο και στις γειτονικές κατοικίες.

Μάριος Κυπριανού
Για Αν. Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

20 Φεβρουαρίου 2024

Αρ. Φακ. 02.10.011.014.013.012

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ «ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ INTERGAZ ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ»

Αρ. Αδειας: Τ.Υ.Κ-77/23.Ε398

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
4. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών αποξήλωσης των εγκαταστάσεων του τερματικού να εφαρμοστούν οι όροι της Γνωμάτευσης για το Σχέδιο Περιοχής για την περιοχή εγκαταστάσεων αποθηκών πετρελαιοειδών και υγραερίου στην περιοχή Λιβαδιών της επαρχίας Λάρνακας, ημερομηνίας 2/12/2019.
5. Η αναγνώριση μιας περιοχής ως ρυπασμένη ή μη να γίνει σε συνάρτηση με τις οριακές τιμές που καθόρισε το Τμήμα Περιβάλλοντος, στην μελέτη καθορισμού οριακών τιμών, η οποία βρίσκεται αναρτημένη στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση: ([http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/79CAB0E06EA4A475C2258607002AA924/\\$file/1472-0_Final_Report_v1all%20SECURE.pdf?openelement](http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/79CAB0E06EA4A475C2258607002AA924/$file/1472-0_Final_Report_v1all%20SECURE.pdf?openelement)), τις ακολουθούμενες πρακτικές σε άλλα Ευρωπαϊκά Κράτη, καθώς και σε σύγκριση των στοιχείων από μελέτες που έχουν διεξαχθεί στην Κύπρο κατά το πρόσφατο παρελθόν, όπως ο Γεωχημικός Ατλαντας της Κύπρου (Cohen et al, Geochemical patterns in the soils of Cyprus, Science of the Total Environment 420 (2012) 250–262) με σημεία δειγματοληψίας που χαρακτηρίζουν το φυσιολογικό γεωχημικό υπόβαθρο της περιοχής.
6. Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», το κόστος απορρύπανσης – αποκατάστασης των τεμαχίων των εταιρειών αποθήκευσης, βαραίνει αποκλειστικά τις εκάστοτε εταιρείες αποθήκευσης πετρελαιοειδών/υγραερίου.
7. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
8. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ/ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

9. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια που υπάρχουν στη Μελέτη. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατεδάφισης και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.

10. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί και να χωροθετηθεί στην μεγαλύτερη δυνατή απόσταση από την θάλασσα. Τα μπάζα, τα μηχανήματα, κλπ, να τοποθετούνται εντός των περιφραγμένων χώρων για την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής.

11. Το δίκτυο συλλογής όμβριων υδάτων της εγκατάστασης πρέπει να αποξηλωθεί τελευταίο, μετά από το τέλος όλων των υπόλοιπων εργασιών ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος απορροής ρυπασμένων υδάτων στη θάλασσα.

12. Σε περίπτωση που απαιτείται απομάκρυνση ογκωδών τσιμεντένιων βάσεων που βρίσκονται στον βυθό της θάλασσας (πχ. βάσεις έδρασης αγωγών), ο κύριος του έργου να επανέλθει για διαβούλευση με το Τμήμα Περιβάλλοντος.

13. Οι εργασίες να περιορίζονται αποκλειστικά εντός του τεμαχίου χωροθέτησης του έργου. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

14. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που να εφαρμόζεται κατά την αποξήλωση/κατεδάφιση του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση των μπάζων, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

15. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2022 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.

16. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.

17. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.

18. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από

την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Κ.Κ.

19. Ο εργολάβος να υπογράψει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την έργου που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.

20. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου.

21. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης/κατεδάφισης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

22. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης/κατεδάφισης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

23. Για τυχόν χρήση αποβλήτων από εκσκαφές και κατεδαφίσεις να εξασφαλίζεται προηγουμένως σχετική έγκριση από το Τμήμα Περιβάλλοντος. Για την εξασφάλιση της υπό αναφοράς έγκρισης να υποβάλλονται στο Τμήμα Περιβάλλοντος τα αποτελέσματα των χημικών ελέγχων από τουλάχιστον 8 (οκτώ) δείγματα, τα οποία να λαμβάνονται από διαφορετικά σημεία και βάθη των σωρών των αποβλήτων εκσκαφών. Κατά τον έλεγχο των αποτελεσμάτων των χημικών ελέγχων, το Τμήμα Περιβάλλοντος δύναται είτε να δώσει έγκριση για χρήση των αποβλήτων στο χώρο ως υλικά επιχωμάτωσης είτε να δώσει οδηγίες σχετικά με τη διαχείρισή τους ως επικίνδυνα απόβλητα σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Οι χημικοί έλεγχοι θα πρέπει να διεξάγονται για τις συγκεντρώσεις των στοιχείων As, Pb, Cd, Cr, Cu, Ni, Hg, Zn, TPH, BTEX και MTBE. Τα παραγόμενα Α.Κ.Κ πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Κ.Κ, ο Εργολάβος να υπογράψει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης να αποστέλλονται κάθε τρίμηνο, στο Τμήμα Περιβάλλοντος.

24. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της κατεδάφισης των εγκαταστάσεων του τερματικού του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.

25. Σε περίπτωση που απαιτείται για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους.

26. Κατά τη διάρκεια αποξήλωσης/κατεδάφισης του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- Οι εξαμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος

27. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
- Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας.

28. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο

29. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της αποξήλωσης/κατεδάφισης, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμοί Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].

30. Απαγορεύεται η χρήση εκρηκτικών ουσιών.

31. Σε περίπτωση διεξαγωγής εργασιών κατά τις νυχτερινές ώρες να παρέχεται επαρκής φωτισμός που να τοποθετηθεί με τρόπο ώστε να πληρούνται οι ανάγκες ασφαλείας και η μη διάχυση του φωτός πέραν των αναγκαίων σημείων.

32. Κατά τη συσκευασία των αποβλήτων, να τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας βάσει του συστήματος ADR ανάλογα με το είδος του αποβλήτου και της επικινδυνότητάς του. Επιπρόσθετα, οι περιέκτες να είναι φτιαγμένοι από υλικό συμβατό με τις φυσικοχημικές ιδιότητες του αποβλήτου που τοποθετείται εντός αυτών και να σηματοδοτούνται κατάλληλα.

33. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας φωτιάς, έκρηξης ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή και το περιβάλλον.

34. Να μην πραγματοποιηθούν οποιεσδήποτε εργασίες εντός της κοίτης του ποταμού Αρχάγγελου - Καμμίση, ούτε να τοποθετούνται μπάζα ή άλλα υλικά του εργοταξίου εντός ή κοντά στην κοίτη του, για την αποφυγή πρόκλησης αλλαγής στην παροχευετικότητα του ποταμού. Περαιτέρω να μην τοποθετηθούν Α.Κ.Κ. ή άλλα υλικά εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας.

35. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης και η ικανότητα του προσωπικού για την αντιμετώπιση ατυχημάτων διαρροής επικίνδυνων ουσιών.

ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ (ENVIRONMENTAL MONITORING)

36. Μετά το πέρας των εργασιών αφαίρεσης αμιάντου να γίνουν δειγματοληψίες εδάφους και αέρα για έλεγχο, με σκοπό τον εντοπισμό τυχόν ρύπανσης από ίνες αμιάντου. Οι δειγματοληψίες και χημικοί έλεγχοι να διεξαχθούν από διαπιστευμένο εργαστήριο, του οποίου το πεδίο διαπίστευσης να καλύπτει μετρήσεις ινών αμιάντου στο έδαφος ή/και στον αέρα ανάλογα. Το πρόγραμμα παρακολούθησης (σημεία δειγματοληψίας, συχνότητα, παράμετροι και μεθοδολογία) να υποβληθεί στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος για έγκριση το αργότερο 15 μέρες μετά την έκδοση της άδειας κατεδάφισης και οπωσδήποτε πριν τη διεξαγωγή των εργασιών κατεδάφισης.

37. Ανά τρεις μήνες να υποβάλλονται στην Περιβαλλοντική Αρχή τα πιο κάτω σε μορφή έκθεσης, όσο διαρκούν οι εργασίες αποξήλωσης:

- ποσότητες αποβλήτων που παράχθηκαν ανά εξαψήφιο κωδικό σύμφωνα με το περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Κατάλογος Αποβλήτων) Διάταγμα του 2003 (ΚΔΠ.157/2003)
- περιγραφή του τρόπου διαχείρισης των αποβλήτων που παράχθηκαν ανά εξαψήφιο κωδικό σύμφωνα με το περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Κατάλογος Αποβλήτων) Διάταγμα του 2003 (ΚΔΠ.157/2003) και εγκατάσταση/σεις διάθεσης τους,
- περιγραφή του χώρου προσωρινής αποθήκευσης των επικινδύνων αποβλήτων που παράχθηκαν,
- τα αποτελέσματα των χημικών ελέγχων του εδάφους

- τα Μητρώα Κατοχής Παραγωγής Επικίνδυνων Αποβλήτων,
- αποδεικτικά παραλαβής των επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων από αδειοδοτημένους, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, διαχειριστές αποβλήτων.

ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΗΘΟΥΝ ΜΕ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

37. Με το πέρας των εργασιών αποξήλωσης και κατεδάφισης να υποβληθεί Έκθεση Περιβαλλοντικής Αναφοράς (Environmental Baseline Study) για το χερσαίο περιβάλλον, η οποία να περιλαμβάνει τα πιο κάτω κεφάλαια:

- Περιγραφή και ανάλυση των δεδομένων από προηγούμενες μελέτες
- Σχέδιο δειγματοληψιών εδάφους και υπογείων νερών με την απαραίτητη τεκμηρίωση για τις προτεινόμενες επιλογές και δίκτυα της δειγματοληψίας από το χώρο εντός της εγκατάστασης και εφόσον απαιτείται και εκτός αυτής.
- Παρουσίαση, ανάλυση και εκτίμηση των αποτελεσμάτων των χημικών αναλύσεων που προέκυψαν από τις δειγματοληψίες και εκτίμηση της χωρικής κατανομής της ρύπανσης με χάρτες διασποράς για την κάθε χημική παράμετρο.
- Αξιολόγηση της διασποράς των ρύπων σε βάθος εδαφικού ορίζοντα.
- Παράρτημα με τα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων

38. Στην Έκθεση Περιβαλλοντικής Αναφοράς (Environmental Baseline Study) κατά την παρουσίαση, ανάλυση και εκτίμηση των αποτελεσμάτων των χημικών αναλύσεων που προέκυψαν από τις δειγματοληψίες να δίνονται πληροφορίες της διακύμανσης των αναλυτικών μετρήσεων, είτε πρόκειται περί φυσικής γεωχημικής διακύμανσης λόγω του υποστρώματος, είτε πρόκειται περί διακύμανσης λόγω της δειγματοληψίας, είτε πρόκειται περί διακύμανσης λόγω της αναλυτικής μεθόδου που έχει χρησιμοποιηθεί. Η αναγνώριση μιας περιοχής ως ρυπασμένη ή μη να γίνει σε συνάρτηση με τις οριακές τιμές που καθόρισε το Τμήμα Περιβάλλοντος ([http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/79CAB0E06EA4A475C2258607002AA924/\\$file/1472-0_Final_Report_v1all%20SECURE.pdf?openelement](http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/79CAB0E06EA4A475C2258607002AA924/$file/1472-0_Final_Report_v1all%20SECURE.pdf?openelement)), τις ακολουθούμενες πρακτικές σε άλλα Ευρωπαϊκά Κράτη, καθώς και σε σύγκριση των στοιχείων από μελέτες που έχουν διεξαχθεί στην Κύπρο κατά το πρόσφατο παρελθόν, όπως ο Γεωχημικός Άτλαντας της Κύπρου (Cohen et al, Geochemical patterns in the soils of Cyprus, Science of the Total Environment 420 (2012) 250–262) με σημεία δειγματοληψίας που χαρακτηρίζουν το φυσιολογικό γεωχημικό υπόβαθρο της περιοχής.

39. Στα πλαίσια υλοποίησης του πιο πάνω όρου, να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος, εκ των πρότερων, για έγκριση «Σχέδιο Δειγματοληψιών» με σκοπό την εκπόνηση της Έκθεσης Περιβαλλοντικής Αναφοράς (Environmental Baseline Study) και της μετέπειτα εκπόνησης Σχεδίου Αποκατάστασης του χώρου.

**Τμήμα Περιβάλλοντος
Φεβρουάριος 2024**